

ธรรมาภิบาลในอุดมศึกษา ความชอบธรรมของการจัดการศึกษา

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร

5 ตุลาคม 2562

ปัญหาธรรมชาติบาลของอุดมศึกษา

การทุจริตคอร์รัปชันในการบริหารจัดการ

การบริหารงานที่ไม่โปร่งใส

การประมุลงาน

การคัดลอกผลงานวิชาการ

การขโมยทรัพย์สินทางปัญญา

ปัญหากรรมการสภามหาวิทยาลัย

การเปิดหลักสูตรที่ไม่ได้มาตรฐาน

มีชื่ออาจารย์ในหลักสูตรแต่ไม่ได้สอนจริง

จัดอบรมให้กับหน่วยงานแต่ตั้งงบประมาณที่ไม่เป็นจริง

การแก้ไขปัญหในแง่มุมต่างๆของกฎหมาย

หากเกิดการกระทำผิด ผู้ที่กระทำผิดต้องรับผิดชอบ
หลายกระบวนนอกจาก**การโดนไล่ออก** อาทิ

1. การยึดเงินคืน
2. การดำเนินคดีทางแพ่ง
3. การเอาผิดทางอาญา
4. การฟ้องศาลปกครอง
5. การฟ้องตามมาตรา 157 แห่งประมวล
กฎหมายอาญาว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่โดย
มิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
6. การฟ้องละเมิด
7. การร้องเรียนต่อ ปปช.

กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา

- เป็นส่วนสำคัญที่สุดในการดำเนินการให้เป็นไปตาม
หลักสูตรมาภิบาล
- เป็นส่วนสำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหามาภิบาล
- การได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาจึงมี
ความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งจะต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม
จริยธรรม ยึดหลักสูตรมาภิบาลอย่างยิ่งยวด และ
ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร
 - กระบวนการสรรหาต้องทำอย่างเข้มข้น
 - อว.กลั่นกรองทำบัญชีรายชื่อผู้ที่มีความเหมาะสม
 - ต้องผ่านหลักสูตรที่ให้ความรู้แก่กรรมการสภา

แนวทางการแก้ไขปัญหารรรมาภิบาล

คณะกรรมการอุดมศึกษา หรือ กกอ. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 9/2560 วันที่ 13 กันยายน 2560 เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลจึงได้กำหนดข้อพึงระวังเกี่ยวกับการเสนอขอโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เช่น

- หนึ่ง การประชุมคณะกรรมการสรรหา ควรตรวจสอบคุณสมบัติและผลประโยชน์ทับซ้อนของกรรมการสรรหาทุกครั้งก่อนการประชุม (โดยประธานกรรมการ/เลขานุการ)
- สอง กรณีอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) ในวาระใด ต้องให้ผู้มีส่วนได้เสีย ออกจากการประชุมในวาระนั้นๆ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมให้ชัดเจน
- สาม การประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ต้องตรวจสอบคุณสมบัติและ Conflict of interest ของกรรมการสภามหาวิทยาลัย ก่อนการพิจารณา

แนวทางการแก้ไขปัญหารรรมมาภิบาล

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และ กกอ. มีหน้าที่อำนาจ และความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหารรรมมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา คือการกลั่นกรองก่อนนํารายชื่อนายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกราบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายและคุณธรรมจริยธรรมหรือไม่ หากไม่เหมาะสมก็สามารถส่งกลับให้สภาสถาบันนั้น ๆ ทบทวนมติของสภาเองได้
- แต่ส่วนใหญ่มักไปฟ้องศาล หรือร้องเรียน ปปช. ทำให้กระบวนการสรรหาหยุดชะงัก ทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาต้องหยุดชะงักไปด้วย ไม่สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง และเกิดความล่าช้าในการบริหารงานที่สำคัญหลายกรณี

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา

หมวด ๗ การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๕๑ (วรรคสอง)

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ**การไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง** หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้วแต่กรณี แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควรหรือไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยชี้ขาด **สั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้**

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ทัศนคติ พฤติกรรม

การดำเนินงาน

ลดความสูญเสีย ขจัดรั่วไหล ป้องกันการทุจริต ประพฤติ และดำเนินการที่มีชอบ
เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่า โปร่งใส ตอบสนอง สุจริต ซื่อตรง เทียงธรรม

**ต้นธารแห่ง
พระมหากษัตริย์คุณ**

เรื่องธรรมาภิบาล

ความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ

“...ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจแม้จะมีความรู้น้อย
ก็ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มี
ความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริตไม่มีความบริสุทธิ์ใจ...”

พระราชหัตถเลขา ฯ ล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 5
(พศ. 2441)

“คนไม่มี**ธรรม**เป็นเครื่องดำเนินตาม คงจะหันไปทางทุจริต”

“ถ้ารู้น้อย...ก็โกงไม่ใคร่คล่อง ถ้าโกงไม่สนิท”

“ถ้ารู้มาก...ก็โกงคล่องขึ้น และโกงพิสดารมากขึ้น...”

วันมหิดล

24 กันยายน 2472

พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันและการสาธารณสุขไทย

พระบิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย

พระดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง
ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง
ลาภ ทรัพย์ และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง
ถ้าท่านทรง **ธรรมะ** แห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์

พระดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนก
พระราชทานแด่สมาชิกสโมสรแพทย์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4 กุมภาพันธ์ 2471

คุณลักษณะสำหรับการเป็นแพทย์ (ต้องมีธรรมาภิบาล)

1. ท่านต้องมีความเชื่อในความสามารถของตนเอง คือมีความมั่นใจ **ไม่ใช่वादดี** ท่านต้องรู้สึก**ความรับผิดชอบ** และทำไปด้วย**ความตั้งใจดี**

2. ท่านต้องมีความไว้วางใจระหว่างแพทย์กันเอง คือมีความเป็นปึกแผ่น

3. ท่านต้องได้รับความเชื่อถือจากคนไข้ของท่าน คือความไว้วางใจของคณะชน

คุณสมบัติสามประการนี้เป็นอาวุธเกราะของผู้ทำการสำเร็จได้
แสดงถึงการ**บริหารจัดการที่ดี** เป็นไปตามครรลอง**ธรรม**

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระปฐมบรมราชโองการที่ว่า...

พระปฐมบรมราชโองการที่ว่า...

พระปฐมบรมราชโองการที่ว่า...

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓

**“ เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์
แห่งมหาชนชาวสยาม ”**

**นับตั้งแต่วันที่ ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการว่า “ เราจะครอง
แผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์แห่งมหาชนชาวสยาม ”**

**พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงอุทิศพระวรกาย
ประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชนของพระองค์ อย่าง
ต่อเนื่อง ทรงบำเพ็ญพระองค์อยู่ในทศพิศราชธรรม หรือ ธรรม 10
ประการของพระราชา อย่างเคร่งครัด (5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493)**

ทศพิธราชธรรม

๑. ทาน (ทานํ) : การให้
๒. ศีล (ศีลํ) : ความประพฤติที่ดีงาม ทั้ง กาย วาจา และใจ
๓. บริจาค (ปริจาคํ) : การเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อ
ความสุขส่วนรวม
๔. ความซื่อตรง (อาชชวํ) : ความซื่อตรง
๕. ความอ่อนโยน (มัททวํ) : การมีอัธยาศัยอ่อนโยน
๖. ความเพียร (ตปํ) : ความเพียร
๗. ความไม่โกรธ (อกุโธ) : ความไม่แสดงความโกรธ
๘. ความไม่เบียดเบียน (อวิหิงสา) : การไม่เบียดเบียน
๙. ความอดทน (ขันติ) : การมีความอดทนต่อสิ่งทั้งปวง
๑๐. ความยุติธรรม (อวิโรธนํ) : ความหนักแน่น ถือความถูกต้อง
เที่ยงธรรมเป็นหลัก

“ธรรมาภิบาล”

“ธรรมาภิบาล” มาจากคำว่า
“ธรรมะ” แปลว่า คุณความดี
“อภิ” แปลว่า ยิ่ง
“บาล” แปลว่า ปกครองหรือเลี้ยงดู

ดังนั้นคำว่า “ธรรมาภิบาล” จึงหมายถึง

การบริหารหรือการปกครองที่มีความถูกต้อง มีความ
ยุติธรรม และมีคุณความดีงามอย่างยิ่ง

ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Good Governance”

ความหมายของ ธรรมะ

ธรรมะ รากศัพท์คือ ธรรม (อ่านว่าทอน)
ธรรม แปลว่า ยึดไว้ ไม่ให้ตกลงไปสู่ที่ต่ำ

ความหมายที่กว้างขึ้นใช้ในปัจจุบันในพจนานุกรม
หมายถึง ความดีงาม ความยุติธรรม

ที่ยึดไว้ไม่ให้ตกไปสู่ที่ต่ำ คือ
กิเลส (โลภ โกรธ หลง)
ตัณหา (ความทะยานอยาก)
อุปาทาน (ความยึดมั่นถือมั่น)

หลักการสากลของ "ธรรมาภิบาล"

ประกอบด้วย ๑๐ หลัก ได้แก่

1. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
2. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
3. หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money)
4. หลักความเสมอภาค (Equity)
5. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)
6. หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability)
7. หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)
8. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
9. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
10. หลักนิติธรรม (Rule of Law)

“ธรรมาภิบาล”

**องค์การสหประชาชาติ กำหนดหลักการทั่วไป
ของธรรมาภิบาล ไว้ 8 หลักการ ดังนี้**

- 1. การมีส่วนร่วม**
- 2. การปฏิบัติตามกฎ**
- 3. ความโปร่งใส**
- 4. ความรับผิดชอบ**
- 5. ความสอดคล้อง**
- 6. ความเสมอภาค**
- 7. หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล**
- 8. การมีเหตุผล**

"หลักธรรมาภิบาล"

สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดไว้โดยได้เสนอเป็นระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าหลักธรรมาภิบาลนั้นประกอบด้วย 6 หลักการ

1. หลักนิติธรรม

2. หลักคุณธรรม

3. หลักความโปร่งใส

4. หลักความมีส่วนร่วม

5. หลักความรับผิดชอบ

6. หลักความคุ้มค่า

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

การปกครอง การบริหาร การจัดการ
การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลอง**ธรรม**

ได้แก่หลักนิติธรรม ศิลธรรม คุณธรรม จริยธรรม
ความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง
ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ

หมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน

สร้างแรงกดดันทางสังคม

กฎหมาย

ธรรมาภิบาล

วางกลไกควบคุม
โครงสร้าง ระบบ กระบวนการ

ลดการทุจริต
ประพฤติมิชอบ
(ไม่ละเมิดกฎหมาย
จริยธรรม จรรยาบรรณ)

ควบคุมตนเอง
ประมวลจริยธรรม จิตสำนึก

คุณธรรม จริยธรรม

ส่งเสริมให้
ประพฤติชอบ
(ทำดี มีประสิทธิภาพ)

สร้างสภาพแวดล้อม/ปัจจัยเกื้อหนุน

จิตสำนึก คู่ นิติธรรม

สร้างแรงกดดันทางสังคม

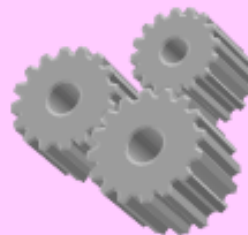

กฎหมาย

ธรรมาภิบาล

วางกลไกควบคุม
โครงสร้าง ระบบ กระบวนการ

ลดการทุจริต
ประพฤติมิชอบ
(ไม่ละเมิดกฎหมาย
จริยธรรม จรรยาบรรณ)

ควบคุมตนเอง
ประมวลจริยธรรม จิตสำนึก

ส่งเสริมให้
ประพฤติชอบ
(ทำดี มีประสิทธิภาพ)

คุณธรรม จริยธรรม

สร้างสภาพแวดล้อม/ปัจจัยเกื้อหนุน

เป้าหมาย

1. ทำดี / มีความสุข
2. มีความสำเร็จ
3. มีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ทัศนคติ พฤติกรรม

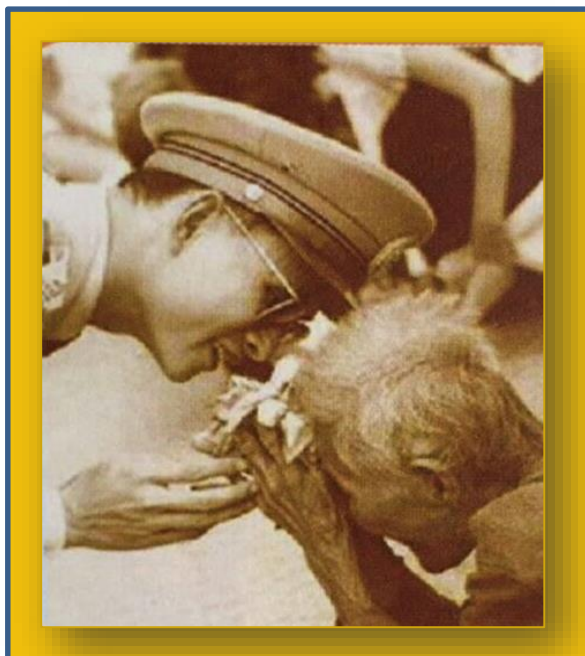

การดำเนินงาน

ลดความสูญเสีย ขจัดรั่วไหล ป้องกันการทุจริต ประพฤติ และดำเนินการที่มีชอบ
เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่า โปร่งใส ตอบสนอง สุจริต ซื่อตรง เทียงธรรม

พระปฐมบรมราชโองการ

**“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม”
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม**

หน้าที่นิยม

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงยึดมั่นในหน้าที่”

1. ในฐานะพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่สมัยโบราณใครเป็น
พระเจ้าแผ่นดิน เป็นพระเจ้าอยู่หัวก็ต้องดูแลราษฎร
2. ท่านเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การเป็นพลเมืองที่ดี คือ
เห็นอะไรที่เราจะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
วารสารมูลนิธิชัยพัฒนา เดือนธันวาคม 2557

เศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนโดยยึดหลักทางสายกลาง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และทรงพระราชทานเป็นปรัชญาอย่างชัดเจนในวันที่ 4 ธ.ค. 2540 เน้นการดำเนินชีวิตอย่างสมดุล เพื่อให้ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน แม้ในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

**ปรัชญา
ของเศรษฐกิจ
พอเพียง**

**การพัฒนา
ที่สมดุลย์
และยั่งยืน**

**พร้อมรับการ
เปลี่ยนแปลงทุกด้าน**

- * เศรษฐกิจ
- * สังคม
- * สิ่งแวดล้อม
- * ความรู้และเทคโนโลยี

เศรษฐกิจพอเพียง

ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ

1) ความพอประมาณ ไม่มากเกินไป ไม่น้อยไป โดยไม่เบียดเบียนตนเอง และ ผู้อื่น

2) ความมีเหตุผล ในการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงโดยพิจารณา เหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้นๆ

3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดี พร้อมรับผลกระทบ และ การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน อนาคตทั้งใกล้และไกล

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความ
พอประมาณ

มีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกัน
ในตัวที่ดี

เงื่อนไขความรู้

เงื่อนไขคุณธรรม

ชีวิตที่สมดุลและมีความสุข-เศรษฐกิจที่มั่นคง
และสมดุล สังคมที่มีคุณธรรมและยั่งยืน

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง

ต้องอาศัยทั้ง ความรู้ ความรอบคอบ ระมัดระวัง และ
หลักนิติธรรม เป็นพื้นฐาน โดยมี **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่
จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย

มีความตระหนักในคุณธรรม

มีความซื่อสัตย์สุจริต

มีความอดทน

มีความเพียร

ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ไม่โลภ รู้จักแบ่งปัน และไม่ตระหนี่

ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ

- “ผู้นำ” คือผู้ที่คนอื่นอยากตาม
- สามารถทำให้ผู้คนยอมรับนับถือและเดินตาม
- ผู้นำต้องมีอยู่ในทุกหน่วยงาน ทุกระดับ
- บางคนได้เป็นแค่ผู้นำโดยนิตินัย แต่ไม่สามารถนำพาผู้คนในองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จได้

ผู้นำ

**Key Role of Leader
is
to
Execute**

ผู้นำ

- ผู้นำต้องไม่ทำตนเป็นน้ำเต็มแก้ว
- ผู้นำต้องฟังคนอื่น แต่แล้วต้องตัดสินใจเอง
- ไม่ออกแวกไปกับเสียงทักท้วงจนไม่เป็นตัวของตัวเอง จึงไม่กล้าตัดสินใจ
- ทำให้ผู้นำเสียเวลา เสียประโยชน์ เสียโอกาส ไม่บรรลุเป้าหมาย จนไม่สามารถแก้ตัวได้ เพราะนาที่ทองผ่านไปแล้ว
- มีความฉับไว
- รู้จักใช้คน

ผู้นำ

- ผู้นำที่เก่งไม่ใช้คนที่ทำอะไรไม่ผิด แต่เป็นคนที่ทำผิดแล้วรีบแก้ไข และไม่ผิดซ้ำซาก
- ผู้นำที่ไม่ยอมทำอะไร ไม่กล้าตัดสินใจ แ่เสียกว่าผู้นำที่ทำแล้วผิด เพราะผิดแล้วยังจะแก้ไขได้
- ถ้าไม่ทำอะไรก็จะไม่ผิด แต่ก็เสียโอกาสทำในสิ่งที่ถูก องค์กรยอมเสียโอกาส ไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ไม่พัฒนา

ผู้นำ

- เป็นผู้ที่ถูกตามรักใคร่ไว้วางใจ ยอมเชื่อฟังในความคิด
- ความเก่ง ความกล้า
- ความดี ความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม จริยธรรม
- ความเสียสละ มีความพร้อม
- ความมีเสน่ห์ผูกใจคน
- ความอดทน อดกลั้น ความเพียร
- มีสติปัญญา รู้เท่าทันคนอื่น
- มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เป้าหมายชัดเจน
- แก้ไขปัญหาได้เก่ง การรู้จักใช้คน
- ไม่โลภโมโทสัน ไม่เห็นแก่พวกพ้อง
- มีคุณธรรมที่สำคัญคือการให้ ได้แก่ ให้ความรู้ ให้โอกาส ให้อภัย และให้ความเป็นธรรม

ผู้นำ

- “ผู้นำ” หมายถึงผู้ที่สามารถนำพาผู้อื่นหรือองค์กรไปสู่เป้าหมายหรือทิศทางที่ต้องการได้ด้วยความสำเร็จเรียบร้อย
- ทุกวงการต้องมีผู้นำ มิฉะนั้นจะเคลื่อนไปสู่เป้าหมายร่วมกันโดยพร้อมเพรียงได้ยาก
- ผู้นำจึงมิใช่ใครก็ได้

ภาวะผู้นำ

คุณลักษณะพิเศษ หรือ
ปัจจัยเกื้อกูลความสำเร็จของผู้นำ
คือ

บารมี คือ คุณงามความดีที่สั่งสมมา

บารมี = ภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ

**Leadership are not born
but they are developed**

สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาดล กรมหลวงสงขลานครินทร์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบัน และการสาธารณสุขไทย

*True success is not in the learning, but
in its application to the benefit of mankind
M. Songklee*

ขอให้ถือผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง
ลาภทรัพย์และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์

ด.พญ

พระบิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย

“
การทำดีนั้น
ทำยากและเห็นผลช้า
แต่ก็จำเป็นต้องทำ

” คำสอน

ทำดี = ธรรม
ทำดีด้านบริหาร = ธรรมาภิบาล

การจัดการศึกษา

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน

4 ด้าน

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
3. มีงานทำ – มีอาชีพ
4. เป็นพลเมืองดี

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

(1) มีความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง

และภูมิสำเนา

(2) ยึดมั่นในศาสนา

(3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์

(4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว

และชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

- (1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด – ชอบ / ชั่ว – ดี
- (2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
- (3) ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว
- (4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มืงงานท่า - มีอาชีพ

- (1)การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝน
อบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชน
รักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ
- (2)การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร
ต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมี
งานทำในที่สุด
- (3)ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มืงงานท่า
จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี

- (1) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
- (2) ครอบครัว – สถานศึกษา และสถานประกอบการ
ต้องส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสทำหน้าที่
เป็นพลเมืองดี
- (3) การเป็นพลเมืองดีคือ
“เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ”
เช่น งานจิตอาสา งานสาธารณกุศล
ให้ทำด้วยความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร

ธรรมาภิบาลในอุดมศึกษา
ความชอบธรรมของการจัดการศึกษา

"หลักธรรมาภิบาล"

สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดไว้โดยได้เสนอเป็นระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าหลักธรรมาภิบาลนั้นประกอบด้วย 6 หลักการ

1. หลักนิติธรรม

2. หลักคุณธรรม

3. หลักความโปร่งใส

4. หลักความมีส่วนร่วม

5. หลักความรับผิดชอบ

6. หลักความคุ้มค่า

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบาย THAILAND 4.0

อุดมศึกษาต้องตอบโจทย์สำคัญของประเทศไทย

เน้นการผลิตกำลังคนคุณภาพสูง ผลิตนวัตกรรม
สร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อเปลี่ยนผ่านสังคมไทยสู่
สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และเพิ่มคุณค่า
(Thailand 4.0 : Value-based Economy)

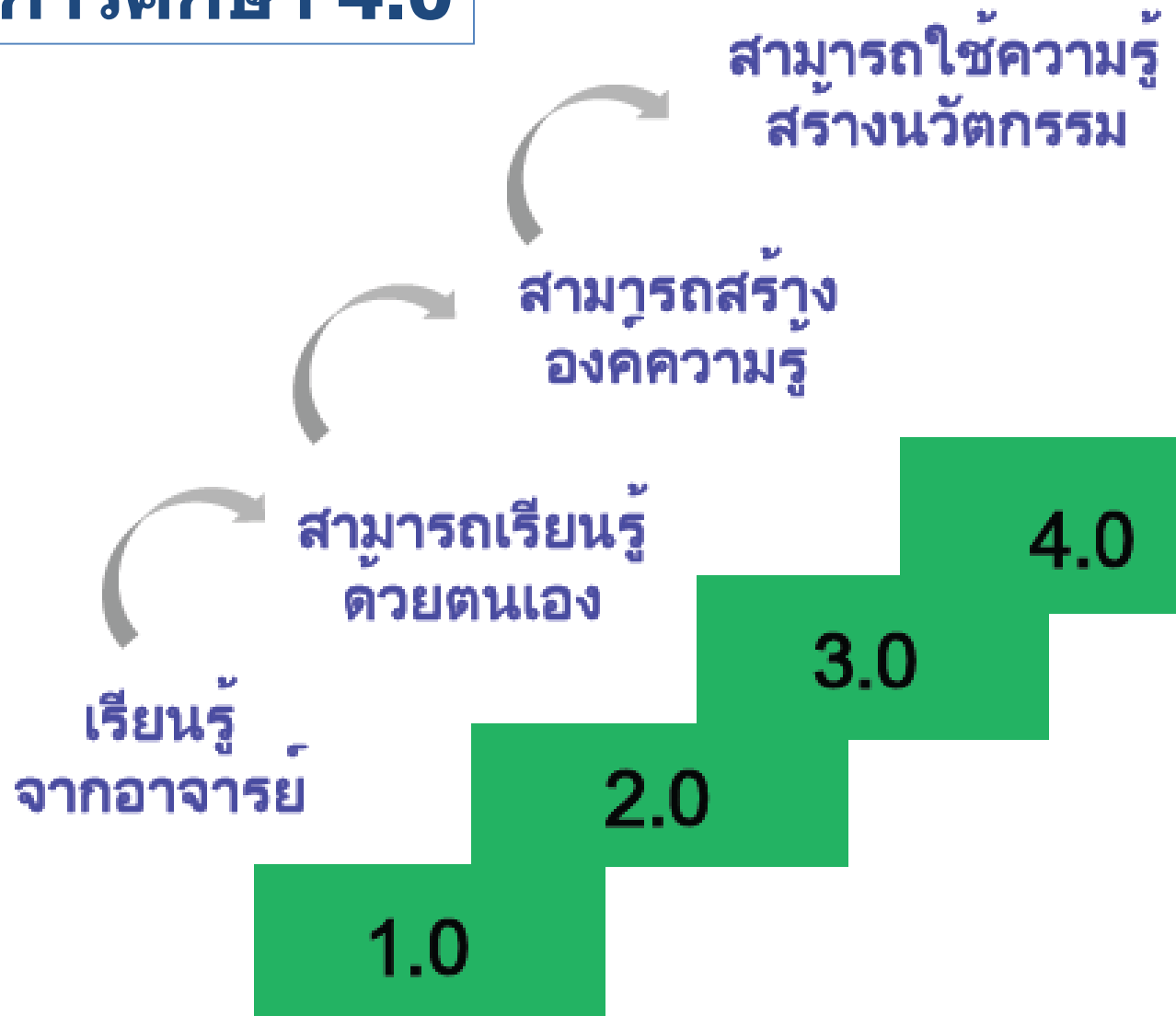
อาศัยนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนใน
การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
Growth & Competitiveness

ถือเป็นภารกิจหลัก

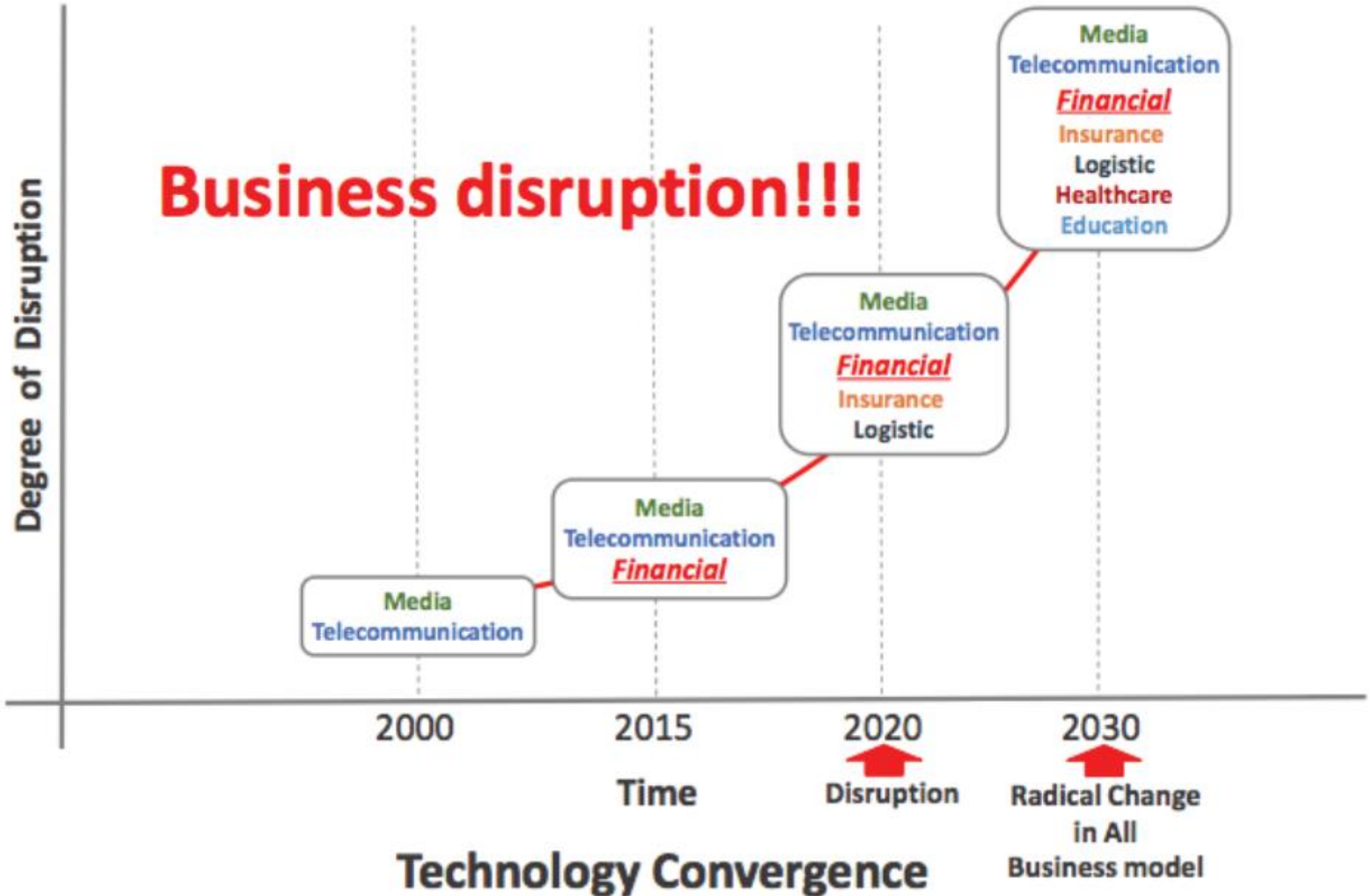
เรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย เน้นการใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม

การศึกษา 4.0

Consumer-driven Education

Business disruption!!!

การเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้และการทำงาน กำลังจะกลายเป็นสิ่งเดียวกัน

การเรียนรู้จะไม่เป็นทางการอีกต่อไป สามารถเรียนนอกมหาวิทยาลัย ที่ไหนก็ได้ ทุกที่ ทุกเวลา

การเรียนรู้จะเน้นสมรรถนะและทักษะมากกว่าความรู้ เป็น **module** ไม่เป็นรายวิชา ไม่มี **barrier** ระหว่างคณะ

ใช้สื่อการเรียนรู้แบบใหม่ (online, digital,etc.) เป็น **platform** สำคัญเพื่อการเรียนรู้และการทำงาน

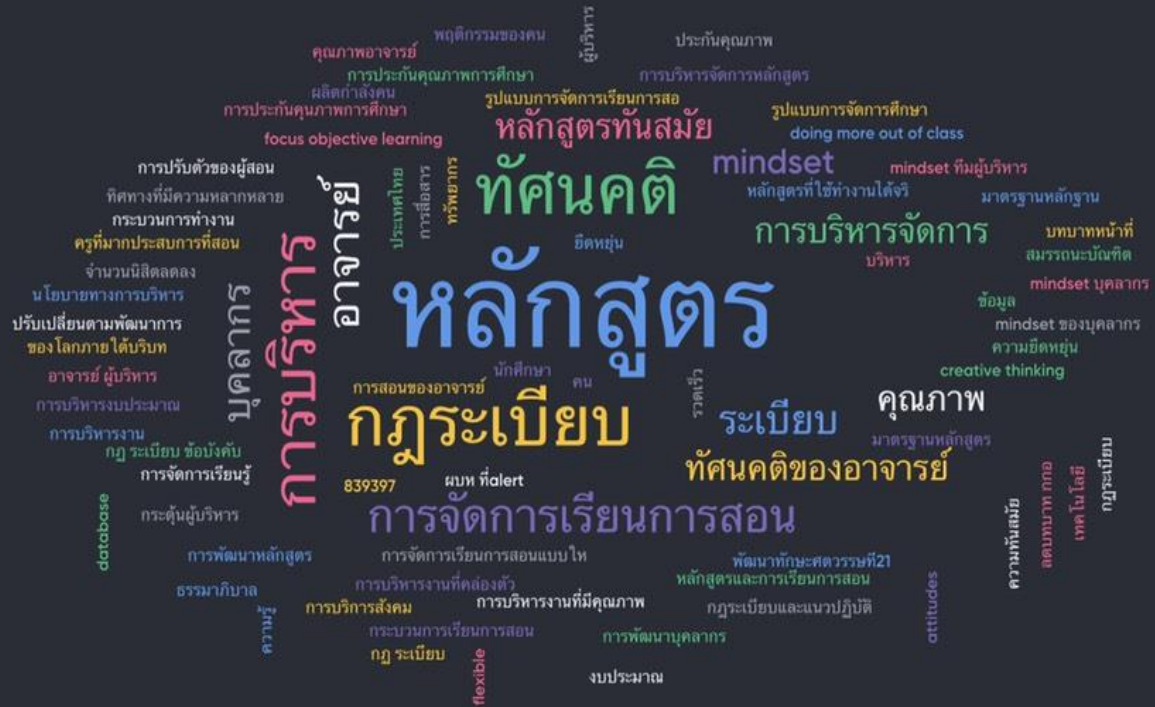

การเรียนรู้คือ ความท้าทายตลอดชีวิต พัฒนาตนเองตลอด สร้างความใฝ่รู้ และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทุกองค์กร จะต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ **R&D**

สถาบันอุดมศึกษาควรปรับตัวเปลี่ยนผ่าน (transform) ในเรื่องใดมากที่สุด

Show image

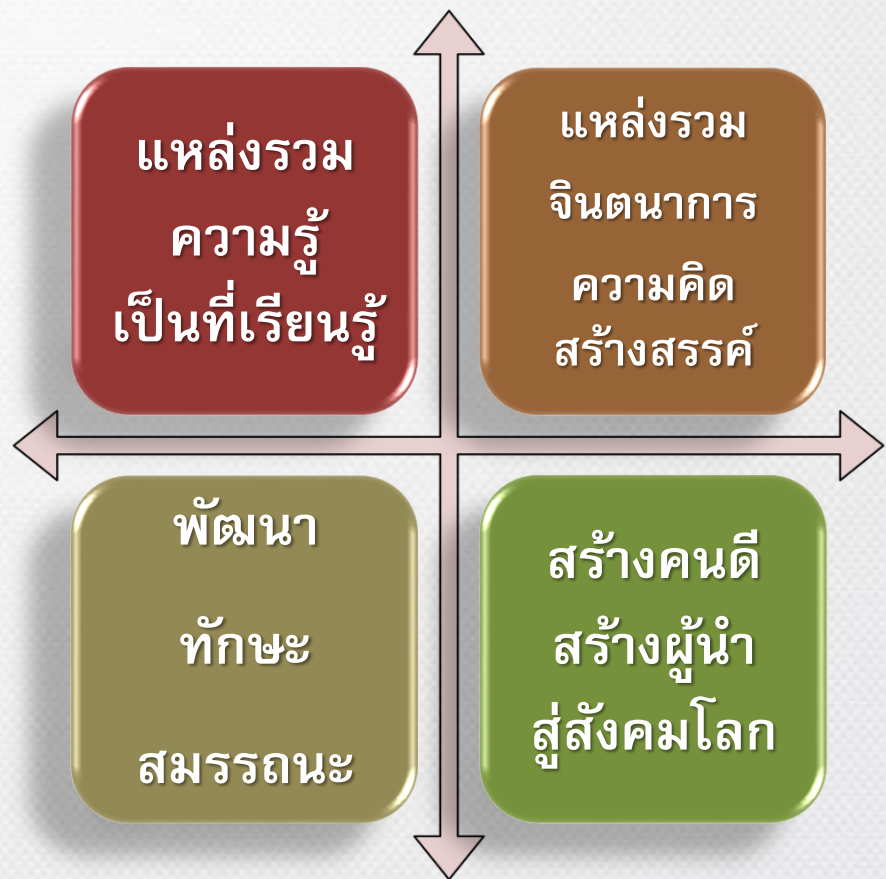
เป้าหมายใหม่ของอุดมศึกษาไทย

- เรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย เน้นการใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม
- Personalized Higher Education / Competency-based
- เป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาจไม่ใช่ปริญญาอีกต่อไป แต่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างให้คนมีอาชีพ มีรายได้ และมีงานทำ โดยมุ่งเน้นการสร้างหลักสูตรที่เป็น Non-degree / Training เพิ่มขึ้น
- New Targets: คนทุกช่วงวัย เน้นคนวัยแรงงาน และผู้สูงอายุ
- เน้น Digital and English Proficiency Skills
- ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

อุดมศึกษาต้องเปลี่ยนแปลง

มหาวิทยาลัยไม่ใช่เพียง
โรงเรียนสอนหนังสือ

ดอกกันภัยมหิดล

ขอขอบคุณ

